

प्राथमिक शिक्षणाची व्याख्या व स्तर (इ.१ली ते ८वी)
(Elementary Cycle) मध्ये सुधारणा.बालकांचा मोफत व
सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम २००९ प्रमाणे
महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: अआशा-२०१३/प्र.क्र.२०० (अ)/का.११

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०००३२

तारीख: ३ ऑक्टोबर, २०१३

वाचा —

- १) बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९
- २) महाराष्ट्र बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क नियम, २०११
- ३) शासन निर्णय शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग क्रमांक: प्राशातु-१११२/(२५८/२०१२)/प्राशि-
३,दि.१३.०२.२०१३.

प्रस्तावना —

बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ मधील तरतुदीनुसार, राज्यात सध्या प्रचलित प्राथमिक शिक्षणाची व्याख्या व त्याच्या स्तरामध्ये सुधारणा वरील संदर्भ क्रं.३ मधील शालेय शिक्षण व क्रिडा विभागाने निर्गमित केलेल्या दि.१३.०२.२०१३ च्या शासन निर्णयानुसार सुधारणा करण्यात आलेली आहे. शालेय शिक्षण विभागाच्या शासन निर्णयाच्या धर्तीवर आदिवासी विकास विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व शासकीय आश्रमशाळा, अनुदानित आश्रमशाळा, केंद्रिय आश्रमशाळा व एकलव्य रेसिडेंशिल स्कूल या निवासी शाळांबाबत शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

शासन निर्णय—

आदिवासी विकास विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व शासकीय आश्रमशाळा, अनुदानित आश्रमशाळा, केंद्रिय आश्रमशाळा व एकलव्य रेसिडेंशिल स्कूल या सर्व निवासी शाळा मध्ये इ.१ ली ते ८ वी पर्यंत शिक्षण खालीलप्रमाणे संबोधण्यात यावे.

१) इयत्ता १ ली ८ वी पर्यंत शिक्षण	प्राथमिक शिक्षण
२) इयत्ता १ ली ५ वी पर्यंत शिक्षण	कनिष्ठ प्राथमिक
३) इयत्ता ६ वी ८ वी पर्यंत शिक्षण	वरिष्ठ प्राथमिक

तसेच इयत्ता ९ वी ते १० वी पर्यंत माध्यमिक शिक्षण व इयत्ता ११ वी ते १२ वी पर्यंत उच्च माध्यमिक शिक्षण म्हणून संबोधण्यात येईल.

२. हा शैक्षणिक स्तर राज्यातील आदिवासी विकास विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व शासकीय आश्रमशाळा, अनुदानित आश्रमशाळा, केंद्रीय आश्रमशाळा व एकलव्य रेसिडेंशियल स्कूल या सर्व निवासी शाळांसाठी लागू राहिल.

३. ज्या आश्रमशाळांमध्ये प्राथमिक शिक्षण (इयत्ता १ ली ते ८ वी) दिले जात आहे, त्या सर्व आश्रमशाळांना बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम,२००९ मधील तरतुदी लागू राहतील व त्यांचे तंतोतंत पालन करण्याची सर्व जबाबदारी त्या त्या आश्रमशाळां/संस्थांची राहिल.

४. यापुढे प्राथमिक शिक्षणाची (इयत्ता १ ली ते ८ वी), माध्यमिक शिक्षणाची (इयत्ता ९ वी ते १०वी), उच्च माध्यमिक शिक्षणाची (इयत्ता ११ वी ते १२ वी) ची जबाबदारी ही खालीलप्रमाणे राहिल.

अ.क्र.	स्तर	अनुसूचित जमाती.प्रवर्गाच्या निवासी आश्रमशाळा
१	राज्य	आयुक्त,आदिवासी विकास आयुक्तालय म.रा, नाशिक
२	विभागीय	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास,नाशिक / ठाणे / नागपूर /अमरावती
३	जिल्हा	सर्व प्रकल्प अधिकारी ,एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प

५. बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम,२००९ ची जून २०१३ पासून सुरु होणा-या शैक्षणिक वर्षापासून प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी वरील अधिका-यांनी योग्य ती कार्यवाही करावी व आवश्यकतेप्रमाणे प्रस्ताव शासनास सादर करावा

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३१००३१७५५२१५६२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अनिल कों आहिरे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मुंबई
३. मा.मंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव, मुंबई
४. मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मुंबई (सर्व)
५. मा.राज्यमंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव, मुंबई
६. मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मुंबई (सर्व)
७. विधानमंडळाच्या सर्व समित्यांचे प्रमुख
८. मा.सर्व विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य विधान भवन, मुंबई
९. मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक
१०. मा.अप्पर मुख्य सचिव शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग
११. सर्व अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१२. मा.आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक
१३. मा.संचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई
१४. सर्व जिल्हाधिकारी
१५. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी

१६. राज्य प्रकल्प संचालक महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई
१७. शिक्षण संचालक (प्राथमिक) महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१८. शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१९. अध्यक्ष महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ
२०. सर्व अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास
२१. सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
२२. निवडनस्ती